

11. 5. 2026

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných událostí ze světa práva

Vláda schválila návrat elektronické evidence tržeb od ledna 2027 | Senát potřetí odmítl novelu o právu na platbu v hotovosti a život bez digitálních služeb | Novela zákona o životním a existenčním minimu nabyla účinnosti 1. května 2026 | Česká advokátní komora rozjela nový režim elektronické knihy úschov a Garanční fond | Návrh novely trestního řádu zpřísní pravidla rušení verdiktů odvolacími soudy | Ústavní soud otevřel cestu k rehabilitaci Milana Knížáka po padesáti letech | Pravidla Aktu o umělé inteligenci pro vysoce rizikové systémy nabývají účinnosti 2. srpna 2026 | Sněmovna posunula k závěrečnému schválení předporodní rodičovský příspěvek 15 000 korun

Vláda schválila návrat elektronické evidence tržeb od ledna 2027

Vláda Andreje Babiše na svém zasedání v pondělí 4. května 2026 jednomyslně schválila návrh zákona o evidenci tržeb a o změně některých dalších zákonů, který do veřejného prostoru vstoupil pod označením EET 2.0. Předlohu předložila místopředsdkyně vlády a ministryně financí Alena Schillerová a podle ministerstva financí má od 1. ledna 2027 přinést státnímu rozpočtu očekávaný roční výnos zhruba 14,4 miliardy korun. Spuštění aplikace MOJE EET je naplánováno na 1. prosince 2026 s testovacím provozem v prosinci, ostrý provoz má začít v lednu 2027 a počítá se s úlevami pro gastronomii a poskytováním základního softwaru zdarma. Návrh nyní míří k projednání do Poslanecké sněmovny.

Senát schválil přerozdělení 7,9 miliardy korun z VZP mezi menší pojišťovny

Senát na 24. schůzi 6. května 2026 hlasy 46 ze 76 přítomných senátorů schválil koaliční návrh ministra zdravotnictví na jednorázové přerozdělení necelých osmi miliard korun z rezerv Všeobecné zdravotní pojišťovny mezi zaměstnanecké a oborové pojišťovny. Proti návrhu se vyslovili čtyři senátoři, předtím senátní výbor předlohu nepodpořil. Předkladatelé argumentovali tím, že u VZP se v posledních letech kumuloval přebytek prostředků zejména v důsledku registrace ukrajinských uprchlíků s nižším čerpáním péče, čímž vznikla nerovnováha v rezervách jednotlivých pojišťoven. Část opozice návrh označila za nesystémový, ale stabilizační, a hlasovala pro.

Senát potřetí odmítl novelu o právu na platbu v hotovosti a život bez digitálních služeb

Senát na 24. schůzi 6. května 2026 zamítl již třetí podobu novely Listiny základních práv a svobod, která měla výslovně garantovat právo občana platit v hotovosti a komunikovat se státem nedigitálně. Navrhovaná úprava měla stanovit, že nikdo nesmí být veřejnou mocí nucen používat elektronickou komunikaci bez možnosti odpovídající alternativy. Senát opakovaně označil úpravu za nadbytečnou a duplicitní k existujícím zárukám správního řízení i informační povinnosti orgánů veřejné moci. Předlohu vrátil do Sněmovny bez schválení a otevřel debatu o systémovém řešení mimo ústavní rovinu.

Senát zamítl návrh na snížení sociálních odvodů osob samostatně výdělečně činných

Senátoři na schůzi 6. května 2026 těsnou většinou odmítli novelu, která měla pro osoby samostatně výdělečně činné vrátit sazby pojistného na sociální zabezpečení na úroveň před lednovým zvýšením roku 2026. Návrh na zamítnutí předkládali Stanislav Balík (ODS, TOP 09) a Ondřej Lochman (STAN), kteří argumentovali fiskálním dopadem na účet státního rozpočtu a porušením rozpočtové odpovědnosti. Předloha vrácená do Sněmovny tak nebude ve stávající podobě dále pokračovat. Pro řemeslníky a živnostníky to znamená, že schválené zvýšení vyměřovacího základu nadále zůstává v platnosti.

Ústavní soud zamítl ústavní stížnost na snížené odměny souběžných funkcionářů

Ústavní soud v Brně počátkem května 2026 jednomyslně zamítl návrh dvaadvaceti senátorů na zrušení zákonné úpravy, která dlouhodobě snižuje odměny politiků vykonávajících současně mandát v zastupitelstvu obce nebo kraje. Plénum dospělo k závěru, že omezení nezasahuje do ústavně chráněné rovnosti a sleduje legitimní cíl předcházet hromadění veřejných odměn za výkon několika funkcí současně. Podle dosavadní úpravy poskytuje plnou odměnu pouze jeden orgán a souběžná funkce je honorována maximálně 40 procenty. Proti rozhodnutí nebylo podáno žádné odlišné stanovisko a nálezný je tak konečný.

Národní centrála proti organizovanému zločinu obvinila exministra Blažka v bitcoinové kauze

Národní centrála proti organizovanému zločinu obvinila v pondělí 4. května 2026 bývalého ministra spravedlnosti Pavla Blažka, jeho někdejšího náměstka Radomíra Daňhela a advokáta Kárima Titze v souvislosti s loňským přijetím daru 468 bitcoinů ministerstvem spravedlnosti. Trestní stíhání se vede pro zneužití pravomoci úřední osoby a legalizaci výnosů z trestné činnosti, oběma trestným činům odpovídá trestní sazba pět až dvanáct let odnětí svobody. Dárce bitcoinové sbírky byl podnikatel Tomáš Jiříkovský, dříve odsouzený pro zpronevěru, drogovou trestnou činnost a nedovolené ozbrojování. Všichni tři obvinění vznesli proti zahájení trestního stíhání stížnost a označují obvinění za nedůvodná.

Sněmovna zahájila 16. schůzi s rozsáhlou legislativní agendou

Poslanecká sněmovna otevřela v úterý 5. května 2026 svou 16. schůzi s rozsáhlou legislativní agendou. Na pořad jednání byla zařazena řada koaličních priorit, mezi nimi sněmovní tisk 76, vládní návrh nového zákona o státních zaměstnancích, který má nahradit dosavadní služební zákon, a sněmovní tisk 141 obsahující novelu zákona o rozpočtovém určení daní. Třetí čtení sporné rozpočtové novely a novely zákona o podpoře bydlení Sněmovna zařadila na středu 13. května 2026 v 9.00 hodin. Schůze se má protáhnout do druhé poloviny května a její program ovlivňují obstrukční taktiky opozice i tlak na rychlou ratifikaci dohod EU.

Sněmovna posunula k závěrečnému schválení předporodní rodičovský příspěvek 15 000 korun

Návrh ministra práce a sociálních věcí Aleše Juchelky (ANO) na zavedení předporodního rodičovského příspěvku ve fixní částce 15 000 korun měsíčně se v týdnu od 4. května 2026 přiblížil ke třetímu čtení v Poslanecké sněmovně. Stát by měl podle úpravy začít vyplácet příspěvek těhotným ženám již dva měsíce před očekávaným termínem porodu, a to od ledna 2027. Předkladatelé zdůvodňují plošnou částku potřebou zajistit předvídatelný příjem v období omezených pracovních možností nastávajících matek. Novela současně odkládá plánované spuštění digitalizace sociálních dávek o tři měsíce, neboť technické řešení nestihne původní termín v červenci 2026.

Vláda schválila zmocnění k uzavření strategického partnerství EU - Mexiko

Vláda na svém zasedání v pondělí 4. května 2026 schválila návrh na sjednání Dohody o strategickém partnerství v oblasti politiky, hospodářství a spolupráce mezi Evropskou unií a Spojenými státy mexickými. Předlohu předložil místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí společně s prvním místopředsedou vlády a ministrem průmyslu a obchodu. Dohoda představuje modernizaci dosavadní rámcové úpravy z roku 1997 a otevírá prostor pro užší spolupráci v oblasti obchodní politiky, energetické bezpečnosti, klimatu a lidských práv. Schválený mandát putuje na úroveň Rady EU, ratifikační proces v Parlamentu ČR proběhne až po podpisu finálního textu.

Premiér Babiš zastoupil Česko na summitu Evropského politického společenství v Jerevanu

Předseda vlády Andrej Babiš se ve dnech 3. a 4. května 2026 zúčastnil 8. summitu Evropského politického společenství v arménském hlavním městě Jerevanu. Hlavními tématy jednání hlav států a vlád byly energetická a hospodářská bezpečnost, geopolitická situace v jižním Kavkaze a Černomoří a perspektiva dalšího rozšiřování Evropské unie o země západního Balkánu. Premiér v navazujících bilaterálních jednáních hovořil o investiční spolupráci a využití kapacit českého průmyslu v regionu. Zahraniční mise navázala na předchozí česko-uzbeckou ekonomickou misi z 29. a 30. dubna 2026, jíž se zúčastnila padesátka představitelů českých firem.

Premiér Babiš jednal s prezidentem Stubbem o obraně a zdravotnictví

V úterý 5. května 2026 přijal předseda vlády Andrej Babiš ve Strakově akademii prezidenta Finské republiky Alexandra Stubba. Hlavními tématy schůzky byla bezpečnostní situace v Evropě, spolupráce v obranném průmyslu a posílení odolnosti systému zdravotnictví v krizových situacích. Oba státníci se shodli na potřebě dále posilovat severní křídlo Severoatlantické aliance a koordinovat postoje v rámci podpory Ukrajiny. Diskutovali také o možnostech zapojení českých firem do finských projektů kritické infrastruktury a o sdílení zkušeností v digitalizaci veřejné správy.

Novela zákona o životním a existenčním minimu nabyla účinnosti 1. května 2026

Souběžně s prvním květnovým týdnem nabyla účinnosti novela zákona č. [110/2006](#) Sb., která nově

stanoví životní minimum jednotlivce ve výši 5 500 korun měsíčně. Existenční minimum zůstává na 3 130 korunách měsíčně, nově však nelze tento institut uplatnit u nezaopatřeného dítěte, příjemce starobního důchodu, osoby invalidní ve třetím stupni a osob starších 68 let. Změna posiluje předvídatelnost dávkového systému a navazuje na mzdové a sociální parametry pro rok 2026. Souběžně dochází k úpravě parametrů exekučních srážek navázaných na životní minimum, a to včetně nahrazení normativních nákladů na bydlení normativním nájmem a příspěvkem na energie.

Flexibilní novela zákoníku práce nabyla účinnosti od 1. května 2026

Od pátku 1. května 2026 vstoupila v účinnost takzvaná flexibilní novela zákoníku práce, která zavádí pružnější úpravu pracovní doby, výpovědních dob a institutu sdíleného pracovního místa. Cílem úpravy je posílit konkurenceschopnost zaměstnavatelů a zlepšit sladování pracovního a rodinného života podle modelů známých z Německa, Rakouska a Dánska. Mezi nejvýznamnější změny patří flexibilnější rozvržení pracovní doby u dohod konaných mimo pracovní poměr a zpřesněná ochrana zaměstnance po návratu z mateřské nebo rodičovské dovolené. Novela bývá označována za nejvýznamnější zásah do kodexu od jeho rekodifikace v roce 2012 a doprovází ji úpravy zákona o zaměstnanosti.

Česká advokátní komora rozjela nový režim elektronické knihy úschov a Garanční fond

Od 1. dubna 2026 funguje pro advokátní úschovy nový provozní režim, který v prvním květnovém týdnu prošel finálním zatěžkávacím testem. Advokáti a advokátní společnosti přístup k elektronické knize úschov ztratili na původní adrese a mohou se přihlašovat výhradně přes Portál ČAK. Současně začali odvádět odvody do Garančního fondu ČAK ve výši odvozené z počtu úschov nahlášených za uplynulý kalendářní měsíc, výzvy zasláá komora prostřednictvím datových schránek. V dalším období se chystá valorizace povinných příspěvků na 14 800 korun ročně od roku 2027, kterou komora odůvodňuje rostoucími náklady na agendu proti praní peněz, ICT a nově zřízený garanční fond.

Návrh novely trestního řádu zpřísní pravidla rušení verdiktů odvolacími soudy

Ministerstvo spravedlnosti začátkem května 2026 odeslalo do meziresortního připomínkového řízení novelu trestního řádu, která omezuje pravomoci odvolacího soudu při rušení odsuzujících i zprošťujících rozsudků nižších instancí. Cílem úpravy je posílit zásadu hospodárnosti řízení a omezit opakované vracení věci k novému projednání před soudem prvního stupně. Předloha mění systematiku rozhodování senátů odvolacích soudů a upřesňuje hodnocení důkazů ve fázi odvolání, zejména v případech opětovných odvolání ve stejné věci. Předsedkyně České advokátní komory upozornila, že úprava má systémový charakter a nedopadá na konkrétní politicky exponované kauzy.

Ústavní soud otevřel cestu k rehabilitaci Milana Knížáka po padesáti letech

Ústavní soud v polovině dubna 2026 vyhověl ústavní stížnosti výtvarníka Milana Knížáka a zavázal Obvodní soud pro Prahu 10 k novému rozhodnutí o jeho soudní rehabilitaci za nezákonnou vazbu z let 1974 a 1975. Plénum dospělo k závěru, že obecné soudy formalistickým výkladem zákona o soudní rehabilitaci porušily právo stěžovatele na spravedlivý proces. Nález výslovně uvádí, že soudní

rehabilitace je možná i v případech, kdy bylo trestní stíhání po propuštění z vazby zastaveno a obvinění tedy neskončilo odsouzením. Rozhodnutí má precedenční dopad pro další obdobné případy z období komunistického režimu, v nichž byly rehabilitační návrhy dosud zamítány pro chybějící meritorní rozhodnutí.

Termín transpozice směrnice o transparentnosti odměňování se blíží na 7. června 2026

Česká republika má podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970 do 7. června 2026 implementovat povinnosti zaměstnavatelů v oblasti transparentního odměňování a zajištění rovných odměn mužů a žen. Návrh novely zákoníku práce, který předložilo Ministerstvo práce a sociálních věcí 27. března 2026, využívá takzvaný minimalistický přístup transpozice a odkládá účinnost úpravy na 1. ledna 2027. Předloha rozpracovává stávající úpravu rovného zacházení a přináší povinnost informovat uchazeče o platovém rozpětí ještě před přijímacím pohovorem. Pravidelné reportingové povinnosti se budou týkat zaměstnavatelů s více než stovkou zaměstnanců, k nimž navíc přistoupí oznamovací povinnost ve vztahu k mzdovým rozdílům přesahujícím pět procent.

Pravidla Aktu o umělé inteligenci pro vysoce rizikové systémy nabývají účinnosti 2. srpna 2026

Nařízení Evropského parlamentu a Rady o umělé inteligenci se v České republice uplatňuje přímo a od 2. srpna 2026 přidá pro vysoce rizikové AI systémy plnou regulaci spolu s dohledovými povinnostmi a požadavky na řízení rizik. Ministerstvo průmyslu a obchodu připravuje doprovodný adaptační zákon a do uvedeného termínu musí Česká republika zřídit alespoň jednu regulatorní pískovišťovou platformu pro testování AI systémů. Koncem dubna 2026 ministerstvo otevřelo k tomuto návrhu konzultaci s podnikatelskou veřejností a profesními komorami. Sankce podle nařízení mohou dosáhnout až 35 milionů eur nebo sedmi procent celosvětového obratu, podle toho, která hodnota je vyšší.

ECB zveřejnila zprávu o finanční integraci eurozóny relevantní pro konvergenci ČR

Evropská centrální banka ve spolupráci s Evropskou komisí publikovala 7. května 2026 každoroční zprávu o finanční integraci a strukturách v eurozóně. Dokument analyzuje stupeň propojenosti bankovního a kapitálového trhu členských států měnové unie a obsahuje doporučení pro dokončení Unie kapitálových trhů. Pro Českou republiku, která zůstává mimo eurozónu, je zpráva relevantní z hlediska monitoringu konvergenčních kritérií a hodnocení odolnosti finančního sektoru. Česká národní banka průběžně publikuje vlastní vyhodnocení připravenosti České republiky na případný vstup do eurozóny a pracuje s daty publikovanými ve zprávě ECB jako s referenčním rámcem.

Evropská komise připravuje energetický omnibus s revizí ETS pro třetí čtvrtletí 2026

V závěru dubna 2026 potvrdila Evropská komise plán zveřejnit ve třetím čtvrtletí 2026 takzvaný energetický omnibus zjednodušující existující legislativu v oblasti energetické efektivity, řízení energie a infrastruktury pro CO₂. Součástí balíčku má být revize systému obchodování s emisními povolenkami EU ETS, kterou Česká republika dlouhodobě prosazuje s ohledem na vysoké ceny

povolenek a jejich dopad do tepláren a průmyslu. V navazující diskusi vystupují Francie a Česká republika s návrhem nahradit pojem obnovitelných zdrojů širším termínem čisté zdroje, který umožní zahrnout jadernou energii a technologie zachycování uhlíku CCS. Pro českou energetiku je revize klíčová s ohledem na investiční rozhodnutí v oblasti jaderné a teplárenské výstavby.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [10 otázek pro ... Roberta Matase](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Co jsou zaměstnanecké opce a jak funguje jejich zdanění v roce 2026](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)